

Lovforslag nr. L 137. Fremsat den 24. februar 1982 af industriministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Danmarks Erhvervsfond

§ 1

I lov nr. 145 af 21. april 1965 om Danmarks Erhvervsfond, som ændret senest ved lov nr. 499 af 26. november 1980, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 ændres »30 mia. kr.« til: »50 mia. kr.«.

2. I § 1, stk. 2, § 3, stk. 3, § 3, stk. 4, § 3, stk. 5, § 3, stk. 7, § 10 og § 11 ændres »handelsministeren« til: »industriministeren« og i § 3, stk. 3, ændres »Handelsministeriet« til »Industriministeriet«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

I lov om Danmarks Erhvervsfond af 21. april 1965 var beløbsrammen, indenfor hvilken garantier og kautioner kunne ydes, fastsat til 3 mia. kr. Dette beløb er siden da forhøjet gentagne gange, senest ved lov nr. 499 af 26. november 1980 fra 22 mia. til 30 mia. kr.

I bemærkningerne til lovforslaget om den seneste forhøjelse af beløbsrammen var der redegjort for Eksportkreditrådets forpligtelser pr. 31. juli 1980. Disse beløb sig til 23,1 mia. kr., hvoraf 17,4 mia. kr. hidrørte fra garantier og 5,7 mia. kr. fra kautioner. For at undgå dobbeltregning må der for at finde frem til Rådets faktiske forpligtelse foretages reduktion for forpligtelser, der hidrører fra kaution for afskibningskreditter i forretninger, som tillige er dækket af garantier. Den faktiske maksimale forpligtelse beløb sig herefter pr. 31. juli 1980 til 20,6 mia. kr.

Pr. 8. februar 1982 er Eksportkreditrådets forpligtelser steget til 31,8 mia. kr., hvoraf 24,9 mia. kr. hidrører fra garantier og 6,9 mia. kr. fra kautioner. Reduceres for den nævnte dobbeltregning udgør den faktiske maksimale forpligtelse for garantier og kautioner 28,8 mia. kr. Heraf udgør tilførsel om garantier og kautioner i forbindelse med mulige eksportforretninger 7,7 mia. kr.

De anførte tal viser, at der i de forløbne 1½ år er sket en stigning i det faktiske garanti- og kautionsansvar på 8,2 mia. kr., svarende til 40 pct. Til sammenligning kan anføres, at der fra 1975, hvor beløbsrammen blev fastsat til 15 mia. kr., til 1980, hvor beløbsrammen blev forhøjet til 22 mia. kr., skete en stigning i det faktiske garanti- og kautionsansvar på 6,6 mia. kr., svarende til 47 pct.

De anførte tal viser endvidere, at garantiforpligtelserne (uden reduktion for dobbeltregning) er steget med 7,5 mia. kr., og at kautionsforpligtelserne er steget med 1,2 mia. kr. Medens fordelingen i 1980 og 1982 mellem garanti- og kautionsforpligtelserne er nogenlunde konstant, er der sammenlignet med situationen i 1975 i den forløbne periode sket en væsentlig forskydning mellem garantier og kautioner i retning af stigende garantiforpligtelser.

Eksportkreditordningen finansieres gennem risikopræmieindtægter fra garanti- og kautionstage, og udgifterne indgøres af administration og afskrivninger på indfrieede garanti- og kautionsforpligtelser. I de tilfælde, hvor Eksportkreditrådet indfrier en garanti, overtager det virksomhedens krav på den udenlandske køber, medens det ved indfrielse af en kaution opnår regreskrav mod vedkommende eksportør. I begge tilfælde bogføres indfrielse som udestående fordringer. Endelig afskrivning af en fordring som tab finder først sted, når det er muligt at vurdere størrelsen af det endelige tab.

Om det regnskabsmæssige resultat af Eksportkreditrådets virksomhed kan det oplyses, at medens det i 1960'erne og frem til midten af 1970'erne var normalt, at regnskabet for eksportkreditordningen udviste overskud, har der i de seneste år været underskud. I årene 1975-80 udgør det akkumulerede underskud således 38,6 mio. kr. I perioderne 1960/70 og 1971/75 udgjorde det akkumulerede overskud henholdsvis 79,6 og 5,9 mio. kr. Siden 1960 udviser eksportkreditordningens drift således et akkumuleret overskud på knap 47 mio. kr. Driftsresultatet for 1981 foreligger endnu ikke, men det må forventes, at driftsresultatet stort set udviser balance mellem indtægter og udgifter.

Eksportkreditrådets udbetaling af erstatninger på garantier og indfrieede kautionsforpligtelser er steget betydeligt i de seneste år. De samlede udbetalinger i 1980 androg 170 mio. kr., medens de i 1981 androg 222 mio. kr. Til sammenligning blev der i finansåret 1975/76 udbetalt godt 68 mio. kr. Kontoen for udestående fordringer, der pr. 31. december 1980 beløb sig til 291 mio. kr., andrager pr. 31. december 1981 405 mio. kr. Til sammenligning udgjorde beløbet pr. 31. marts 1975 59 mio. kr.

Den beskrevne udvikling vil med nogen forsinkelse afspejle sig i forøgede tab. Baggrunden må søges i de vanskelige økonomiske konjunkturer, der har præget udviklingen såvel i Danmark som i en række af de lande, der udgør de vigtigste eks-

portmarkeder for danske eksportører. Eksportkreditrådet har ikke fundet, at den omstændighed, at en lang periode med overskud nu er afløst af nogle år med underskud, bør føre til, at Rådet anlægger en mere restriktiv holdning ved sin behandling af ansøgninger.

I loven tillægges der Eksportkreditrådet beføjelse til at fastsætte risikopræmien, og i bemærkningerne til lovforslaget fra 1960 anføres bl.a., at der i det lange løb må være balance mellem præmieindtægter og de med Eksportkreditrådets virksomhed forbundne udgifter, herunder de tab, der lides ved ydelse af eksportkreditgaranti og kaution. På baggrund af udviklingen i Eksportkreditrådets økonomiske resultater har Rådet besluttet med virkning fra 1. januar 1982 at forhøje præmieniveauet med 10 pct., idet hovedvægten af forhøjelsen fik virkning inden for kautionområdet, hvor afskrivningerne har været størst i de senere år. Præmierne er hermed i løbet af 1 år sat op med i alt ca. 20. pct., idet der også gennemførtes en præmieforhøjelse pr. 1. januar 1981.

Forud for statens almindelige hæftelse tjener Danmarks Erhvervsfond til sikkerhed for de af Eksportkreditrådet påtagne forpligtelser i henhold til udstedte garantier og kautioner. Fonden er opgjort til 295 mio. kr. ultimo 1981, svarende til 1 pct. af Eksportkreditrådets samlede forpligtelser. Det bemærkes, at der ikke foretages henlæggelser til imødegåelse af tab på de udestående fordringer. Til sammenligning kan anføres, at Fonden, da Eksportkreditrådet i april 1960 påbegyndte sin virksomhed, udgjorde 190 mio. kr., svarende til 22 pct. af forpligtelserne.

Der har i de seneste år kunnet konstateres en stærkt forøget aktivitet inden for eksportkreditområdet, og det forventes, at denne tendens vil fortsætte. Eksportkreditrådets sekretariat er blevet

udvidet i forbindelse med aktivitetsstigningerne. På de senere års erhvervs- og beskæftigelsesplaner er der blevet bevilget et antal stillinger under Danmarks Erhvervsfond, senest for finansåret 1981. På forslag til finanslov for 1982 er der stillet forslag om, at de bevilgede midlertidige stillinger forlænges uden tidsbegrænsning, samt at der oprettes 4 nye stillinger til en nødvendig styrkelse af seniorlaget. Til trods for de skete personaleudvidelser er der indenfor visse områder konstateret flaskehalse, der har medført en længere ekspeditionstid end ønskeligt. Gennem rationaliseringsforanstaltninger, herunder indførelse af edb, og indførelse af nye, hurtigtvirkende garantiformer, søges ekspeditionstiden nedbragt.

Det vil være nødvendigt, at der i tilfælde af yderligere aktivitetsstigninger skabes hjemmel til den nødvendige yderligere udbygning af administrationen. En forøgelse af aktivitetsniveauet af den størrelsesorden, som lovforslaget muliggør, vil nødvendiggøre såvel en personaleudvidelse som en udbygning af sekretariatets edb-anlæg. Det skønnes, at de årlige driftsudgifter i forbindelse med den nødvendige personaleudvidelse vil andrage 2 mio. kr. (januar 1981 niveau), og at éngangsudgiften i forbindelse med udvidelse af edb-kapaciteten vil andrage 3 mio. kr. (januar 1981 niveau). Udgiften vil kunne afholdes indenfor det beløb, der som led i Regeringens flerårige økonomisk-politiske handlingsplan vil blive foreslået afsat til styrkelse af de erhvervsfremmende ordninger. Det bemærkes, at forøget aktivitet vil medføre voksende indtægter fra risikopræmier.

I overensstemmelse med den i 1979 skete titelændring bør »handelsministeren« rettes til »industriministeren« og »Handelsministeriet« til »Industriministeriet« de steder i loven, hvor udtrykkene forekommer.

Bilag til f.t.l. vedr. Danmarks Erhvervsfond

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af § 8 i Lov om
Danmarks Erhvervsfond*

§ 8. Der kan ydes garantier og kationer indenfor et beløb af 30 mia. kr., heri indbefattet garantier og kationer, der er ydet i henhold til den tidligere tilsvarende lovgivning.